

heiskaset

Heiskasten sukulehti nro 2/2023

Sisältö

Puheenjohtajan tervehdys	3
Toimituksen palsta	4
Heiskasten sukuseuran varsinainen sukukokous 2023	5
Hallituksen uusi jäsen on Maija Sjödin Ruotsista	6
Joulusanat	7
Suomalaisten muuttoaalto Ruotsiin kautta aikojen	8
Tuusniemen Heiskaset vuosisatojen saatossa	10
Heiskasten sukuseuran kesämatka Riikaan	14
Heiskaset 25 vuotta sitten	24
Merkkipäiviä	26
In memoriam	27
Heiskasten sukuseura	28
Heiskasten sukuseuran hallitus	29
Heiskas-tuotteet	30

Julkaisija: Heiskasten Sukuseura ry

Y-tunnus: 204431-3

Heiskaset-lehden toimitusneuvosto:

Hannu Heiskanen ja Perttu Kähäri

Vastaava päätoimittaja: Perttu Kähäri

Toimitus ja taitto: Susan Wilander

Heiskaset-lehden tunnus: Toivo Heiskanen

Kannen kuva: Joulupukki Helsingin kauppatorilla 25.11.1961

Kuva: Erkki Voutilainen

Paino: Trinket, Helsinki

Puheenjohtajan tervehdys

Aloittaessani kirjoittamaan tätä tervehdystä, kävin lukaisemalla vuoden takaisen katsaukseni Heiskaset lehdestä 2/2022. Silloin päivittelin Ukrainan sodan seurannaisvaikutuksena tullutta nopeaa energian hinnan nousua ja yleistä inflaation kohoamista. Kuten olemme vuoden mittaan huomanneet, etenkin inflaatio on edelleen korkealla tasolla ja lisäksi lainojen korot ovat nousseet moninkertaisiksi totuttuihin ”nollakorkoihin” nähden.

Tämä kaikki vaikuttaa talouden vireyteen ja etenkin asuntojen kysyntään ja niiden tuotantoon. Rakentamisen arvoketjussa on mukana satoja tuhansia työntekijöitä ja rakentamisen laman vaikutukset ovat monen vuoden mittaisia koko kansantaloudellemme. Etenkin sähkön hinta on kuitenkin laskenut vuoden takaisista huippuluvuista huomattavasti ja on nyt jopa halvempaa kuin ennen kriisiä. Kiitos siitä kuuluu Olkiluoto 3:n käyttöönnotolle ja tuulivoiman huomattavalle lisääntymiselle.

Me Heiskaset kävimme heinäkuussa mukavalla ja hienosti onnistuneella bussimatalla Riiassa, josta tarkempi selostus toisaalla tässä lehdessä. Lisäksi pidimme seuramme varsinaisen sukkukokouksen syyskuussa Teamsin välityksellä. Myös siitä on tässä lehdessä erillinen selostus.

Seuralle on valittu uusi hallitus, jonka uuden jäsenen Maija Sjödinin toivotamme tervetulleeksi. Samalla kiitämme kaksivuotisen hallitustaipaleensa jälkeen jäsenyydestä luopuvaa sihteeriamme Emma Reijosta seuramme eteen tehdystä työstä. Uudella hallituksella onkin haasteena jäsenistön mielenkiinnon ylläpito seuran toimintaan. Vaikka lehtemme päätoimittaja vaihtuukin, pidämme paperisen Heiskaset-lehden julkaisemista kunnia-asianamme. Myös yhteisiä tapaamisia on kovasti toivottu ja niitä on tarkoitus järjestää jatkossa vuosittain. Sekä kokoontumisia kotimaassa että yhteisiä ulkomaanmatkoja. Nämä jos jokin, lisäävät yhteenkuuluvuuden tunnetta nykyisessä, entistä pirstaloituneemmassa maailmassa, jossa elämme.

Toivotan kaikille lehtemme lukijoille mitä mukavinta joulun odotusta!

Kotkassa syssyllä 2023

Hannu Heiskanen
puheenjohtaja
Heiskasten sukuseura ry.

Toimituksen palsta

Tämä on tällä erää viimeinen pääkirjoitukseni Heiskaset-lehden päätoimittajana. Toimittuani kuusi vuotta päätoimittajana on aika luovuttaa tehtävä seuraavalle. En olisi kyllä tehtävästä mielelläni luopunut, koska lehden tekeminen on ollut todella antoisaa ja mielenkiintoista. Siinä pääsee hienolla tavalla yhteyteen Heiskasten kanssa ja lehteen kirjoittaminen on ollut hyvin kiinnostavaa. On myös hyvin palkitsevaa nähdä valmis lehti ja saada siitä positiivista palautetta. Tämä onkin ollut yksi hausimmista tehtävistä, joita olen vuosien varrella tehnyt.

Valitettavasti lukuisat työtehtäväni ovat niin aikaa vieviä, että lehden tekemiselle on tahtonut aina jäädä liian vähän aikaa. Tämäkin lehti tulee teille lukijoille myöhemmin kuin olisin toivonut. Samalla tunnen koko ajan huonoa omaatuntoa viiveistä ja kaikista niistä kiinnostavista jutuista, jotka ovat jääneet kirjoittamatta. Jatkan mielelläni juttujen kirjoittamista ja toimitusneuvoston jäsenenä, mutta päätin että päätoimittajan rooli on paras siirtää jollekin ehtivämmälle ja etevämmälle. Esittelemme uuden päätoimittajan seuraavassa lehdessä.

Tässä lehdessä on jälleen koko joukko hienoja, lukemisen arvoisia juttuja. Lehdessä kerrotaan Sukuseuran kokouksesta, joka pidettiin syyskuussa ja jossa muun muassa valittiin uusi hallitus. Uusi hallituksen jäsen Maija Sjödin esittelee lehdessä itsensä ja onpa hän kirjoittanut lehteen jo jutunkin! Lehden laajin juttu käsittelee viime kesän matkaa Riikaan. Hannu ja Tuija ovat kirjoittaneet ja kuvittaneet perusteellisen ja todella hienon jutun matkasta, jonka lukee innolla niin matkalla mukana ollut kuin mekin, jotka emme mukaan päässeet.

Kiitos kaikille kirjoittajille - sekä tämän lehden että aiempien lehtien osalta! Olette tuottaneet lukijoidemme iloksi ja hyödyksi valtavan kiinnostavia juttuja. Erityiskiitokset Susan Wilanderille, joka on toiminut sekä taittajana että toimitussihteerinä ja joka myös lopettaa Heiskaset-lehden teon tässä yhteydessä. Kiitos, Susan! Lopuksi haluan kiittää lämpimästi kaikkia teitä lukijoita näistä kulu-neista vuosista ja toivottaa teille oikein hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

Perttu Kähäri

Päivitä jäsentietosi!

Olethan muistanut päivittää vaihtuneet jäsentiedot (osoite, sähköposti, puhelin). Jos sinulla on sähköposti, etkä ole saanut sähköpostilla jäsenpostilaskua, ilmoitathan sähköpostin. Ilmeisesti sähköpostit, jotka päättyvät ”pp.inet.fi” eivät enää toimi. Jos sinulla on ollut tällainen ja olet muuttanut sen, ilmoitathan uuden. Voitto Heiskanen, Jäsenrekisterin hoitaja
heiskaset.sukuseura@gmail.com, 040 594 1486

Heiskasten sukuseuran varsinainen sukokokous 2023

Seuramme varsinainen sukokokous pidettiin Teamsin välityksellä lauantaina 23.9.2023, klo 14.00-15.30. Paikalla oli 14 henkeä, puhetta johti Hannu Heiskanen ja sihteerinä toimi Emma Reijonen.

Tilaisuudessa käytiin läpi vuosien 2021 ja 2022 vuosikertomukset, tilinpäätökset ja toiminnantarkastajien kertomukset. Esittelijöinä toimivat varapuheenjohtaja Perttu Kähäri ja taloudenhoitaja Tuija Hauhia.

Kokous myönsi eroavalle hallitukselle vastuuvapauden. Vahvistettiin toimintasuunnitelma ja talousarvio tulevalle kaksivuotiskaudelle ja päätettiin pitää jäsenmaksu 29 eurossa vuosina 2024-25.

Tämän jälkeen valittiin uusi yhdeksänjäseninen hallitus, jonka puheenjohtajana jatkaa Hannu Heiskanen. Edellisestä hallituksesta jatkavat muut paitsi Emma Reijonen ja uu-

tena jäsenenä aloittaa Maija Sjödin. Jäsenten vastuualueet tarkentuvat järjestäytymiskokouksessa. Toiminnantarkastajiksi seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi valittiin Kauko Hotti ja varatarkastajaksi Marja Hotti.

Kokouksen jälkeen julkistettiin Vuoden Heiskanen 2023, joksi nimitettiin seuran pitkäaikainen varapuheenjohtaja Perttu Kähäri. Perusteluina valinnalle olivat Pertun monivuotinen ansiokas ja osaava työ seuran hallituksessa (hallituksessa vuodesta 2009 ja varapuheenjohtajana vuodesta 2011) sekä toimiminen Heiskaset-lehden päätoimittajana vuosina 2017-23. Onnittelut Pertulle!

Tämän jälkeen oli vielä vapaa sana -osuus, jossa jäsenet saivat antaa palautetta ja kehitysehdotuksia hallitukselle.

Hannu Heiskanen

Vuoden Heiskanen 2023

Heiskasten sukuseuran hallitus on nimitänyt varapuheenjohtaja Perttu Kähärin Vuoden Heiskaseksi 2023.

Perusteluina monivuotinen ansiokas ja osaava työ seuran hallituksessa (vuodesta 2009 ja varapuheenjohtajana vuodesta 2011) sekä toimiminen Heiskaset-lehden päätoimittajana 2017-23.

Onnittelut Pertulle!

Hallituksen uusi jäsen on Maija Sjödin Ruotsista

Nimeni on Maija Sjödin ja olen Heiskasten sukuseuran hallituksen uusi jäsen. Toimin sihteerin virassa seuraavat 2 vuotta.

Sukuseuran jäsen olen ollut vuosia sitten, mutta liityin seuraan uudelleen tänä vuonna. Perheessäni on kyllä aina ollut yhteydet sukuseuraan, sillä sekä isäni että setäni olivat eläessään aktiivisia seuran ja hallituksen jäseniä. Muistan lapsuudestani useat seuran kesäkokoukset!

Sukuni oli suuri ja kaikki setäni ja tätini perheineen asuivat Varkauden Repokankaalla, kuuluen Harjurannan kolmanteen sukuhaaraan. Sukuyhteys ja kanssakäyminen juhlien merkeissä oli vilkasta. Nyt on läheisyydestä enää muutama jäljellä, joten sukuyhteys tuntuu yhä tärkeämmältä. Sisareni tutki eläessään sukujuuria, samoin myös isäni, joten sukututkimus on lähellä sydäntäni. Siis mikä sen parempaa kuin olla Heiskasten sukuseuran jäsen ja sitä kautta vaikka löytää uusia sukuyhteyksiä!

Olen syntynyt Iisalmessa, mutta kotikaupunkini on aina ollut Joensuu. Sieltä läksin ylioppilaaksi valmistuttuani 1970-luvun puolivälissä Ruotsiin kieltä opiskelemaan. Sille tielle jäin – tavattuani mukavan pojan, josta tuli mieheni ja perustimme perheen. Elämä on kuljettanut meitä Uppsalasta, Tukholmasta, Minneapoliksesta aina Sundsvalliin saakka, jossa nyt asun.

Olen koulutukseltani ekonomi ja olen urani aikana työskennellyt monilla eri aloilla niin metsä-, rakennus- kuin konepajateollisuudessa. Olen myös työskennellyt Ruotsin Televisiossa ja jäin eläkkeelle parisen vuotta sitten Ruotsin Radion hallinnollisen johtajan virasta. Asuminen Ruotsissa on ollut helppoa, kun kotimaa on aina ollut lähellä. Jos joskus on

ikävä tullut, niin sanon ”nyt lähdän kotimaahan kulttuurikuilua kaventamaan” ja niin olen tehnyt. Toimin myös aktiivisesti Sundsvallin Suomiseurassa, jossa hoidan kassanhoitajan tehtäviä. Myös sen seuran toiminta on minulle tärkeää, saanhan siellä puhua suomea!

Tapasin ensimmäisen kerran sukuseuran jäseniä kesäisellä matkalla Riikaan. Toiminta ja jäsenet innostivat minua lähtemään mukaan seuran aktiiviseksi jäseneksi. Toivoisin, että meitä olisi monta muutakin, jotka ottaisivat osaa eri toimintoihin. Itse olen kiinnostunut matkailusta ja haluan olla mukana, kun eri matkakohteita suunnitellaan. Monet matkakohteet – sekä Suomessa että Ruotsissa innostavat! Siis matkailun merkeissä tapaamiini!

Joulumuistoja 2023

Tuossa miespä mietiskeli,
vanha Ukko uskotteli,
tulee juhla tuttuksena,
joulunen jokavuotinen,
mukana on tunnettakin,
monet mietteet mietinnässä
rauhan aatteet keskiössä,
sota vaikka valloillansa.

Miten joulua lähestyn,
oman itsein rauhottaisin,
kun on valhe vaanimassa,
sodan tuskat sielussani?

Putoo pommit Ukrainassa,
tuhon laajuus silmäin eessä,
talot sortuu summittaisna
väki jääpi raunioihin,
lisää kaikki tuskaisuutta,
ahdistusta aavemaista,
ihmisjoukot joutuneina,
pakotielle päätyvässä.

Takanako sairautta,
mahtimiehen mielentila,
kun ei piittaa tuntematta,
lähimmäisten tuskaisuutta,
miten mielipuolisena,
yhden miehen miel'alana,
tuottaa tuskaa suunnatonta,
koetteitakin kovia.

Miten valta hulluuttannu,
ihmisyyden hiljentänyt,
eloon tuonunna tuhoa,
tuskaisuuttakin rutosti.

Tässä puitteet juhlaselle,
juhlalle jokavuotisen,
löytyneekö joulurauha,
lapsen synnyn muistelusta,
syntyi lapsi maailmahan,
tänne rauhan ruhtinaaksi,
seimehen kotieläinten,
eläinsuojasen tiloihin.

Syntyy lapsia tänäänkin,
piltit pienet raunioihin,
äidit vain on turvasena,
emot lapsia rakastain,
Mariata muistuttaen,
hänkin lapsosen tukena.

Näinpä Ukko pohdiskeli,
omain aatosten keralla,
lähelläpä joulustansa,
sodan aatosten seassa,
kunnes muisti lohdutuksen,
ikiaikaiset sanaset,
joulun lapsen lausumina,
sanoneena seuraajille,
vaiheessapa aikuisuuden,
meille kirjan kertomana.

”Tulkaa minun tyköni kaik-
ki te kuormain uuvuttamat,
minä annan teille levon.
Minä olen teidän kanssanne
kaikki päivät maailman
loppuun asti.

Tämän minä olen puhunut,
että teillä olisi minun rauha.
Maailmassa teillä on ahdis-

tus, mutta olkaa turvallisella
miehellä, minä olen voittanut
maailman.”

Antaos hyvä Jumala,
Isämme ikiaikainen,
uskon johtaa juhlintahan,
lohtuna pyhäpäiville,
kuten lausui Jeesusemme,
ristin tuskan tuottajille:
Isä anna anteheksi,
eipä heillä tietoisuutta,
mitä kaikkea tekevät,
lähimmäistensä osalle.

Hyvää joulua Sinulle,
kanssakulkija läheinen,
oathan luotuna kuvaksi,
oman Luojaasi näköisnä.

Jorma Heikkilä

Suomalaisten muuttoaalto Ruotsiin kautta aikojen

Suomalaiset ovat kautta aikojen muuttaneet Ruotsiin. Se olikin pitkään luontevaa, koska Suomi oli osana Ruotsia aina vuoteen 1809, jolloin Ruotsi hävisi sodan Venäjää vastaan ja Suomi liitettiin Venäjän keisarikuntaan.

Tukholma houkutteli siirtolaisia 1600-luvulla - sekä suomalaisia että suomenruotsalaisia. Tukholmassa oli silloin noin 30 000 asukasta, joista 3000 oli suomalaisia. Ammatteina olivat kirvesmiehet, rengit ja piijat ja viinin- ja raudankantajat ja he asuivat enimmäkseen Södermalmilla. Ruotsin pohjoisosat saivat keskiajalla suomalaista asutusta Tornion laaksoon. He puhuivat meänkieltä. Keskiruotsiin muuttivat puolestaan savolaiset uudisraivaajat, heitä kutsuttiin Metsäsuomalaisiksi (Skogsfinnar).

Viljelyn raskaisiin töihin Keski-Ruotsissa houkuteltiin väkeä ja köyhät suomalaiset joutuivat usein raskaisiin ruumiillisiin töihin, esimerkiksi kaivoksiin. 1600-1700-luvuilla oli muuttovirta niin suuri että Suomi vastusti sitä, mutta palkat Ruotsissa olivat paremmat jo silloin!

Kuten muissa Euroopan maissa oli suurin muuttoliike Pohjois-Amerikkaan 1800-luvulla. Suomalaisten toinen suuri muuttoaalto käynnistyi Pohjois-Norjaan, Ruijan alueelle. Kolmas muuttoliike oli Pietariin, siellä oli väkimäärältään niin suuri osa suomalaisia, että ainoastaan Helsinki ja Turku ”voittivat” Pietarin suomalaismäärän. Myös Ruotsiin muutto oli voimakasta, erityisesti Vaasan/Oulun alueilta - ruotsalainen metsätyömaa tarvitsi työntekijöitä. Vuosina 1861-1890 myönnettiin yli 33 000 passia ruotsinmatkaa varten. Muuttajat olivat pääosin ruotsia äidinkielellään puhuvia.

1900-luvun alussa Suomen yhteiskunta muuttui, tapahtui kansallinen herääminen, kansa sivistyi ja sääty-yhteiskunta hajosi. 1920- ja 1930-luvuilla oli Ruotsiin muutto vähäistä, muutto tapahtui pääasiallisesti vain Ahvenanmaalta. Suurin osa muuttaneista oli naisia, jotka lähtivät kotiapulaistöihin. Ruotsi oli vauras valtio ja kotiäidit palkkasivat avukseen nuoria suomenruotsalaisia tyttöjä. Myös akateemisesti koulutetut muuttivat, erityisesti Tukholmaan, mutta työläismiesten muutto oli vähäistä.

Muuttoliike oli vähäistä myös toisen maailmansodan aikana. Talvi- ja jatkosodan aikana tapahtui muuttoliike pääosin Pohjanmaalta Keski-Ruotsiin, Taalainmalle, Värmlantiin ja Etelä-Norrlandiin. Ruotsin maa-seutu tyhjäntyi, kaupunkilaisasutus vilkastui ja maaomaisuutta saatettiin ostaa – parempi viljelytila kuin Suomessa. Muutto oli kuitenkin monimutkainen operaatio, johon tarvittiin Ruotsin hallituksen lupa, koska ostaja oli Suomen kansalainen. Erityisesti muuttoliike kuitenkin koski sotilapsia ympäri Suomea. Sodan aikana siirrettiin 70 000 lasta lähinnä Ruotsiin, mutta myös Tanskaan. Tämä oli maailmanennätys lastensiirroissa. Lapset olivat 1-14 vuotiaita.

Suuri muuttoliike alkoi 1950-luvulla, jolloin Ruotsiin muutti noin 10 000 henkilöä. Tämä muuttoliike jatkui aina vuoteen 1973 saakka. Muuttohuippu tapahtui vuonna 1969 jolloin yli 80 000 henkilöä muutti Ruotsiin. Muuttoliikkeen taustalla oli suurten ikäluokkien aikuistuminen, jolloin kaikille ei riittänyt töitä erityisesti maaseudulla, joka samaan aikaan koneellistui. Ruotsissa puolestaan oli kova pula työvoimasta erityisesti nopeasti kasvavassa ja kansainvälistyvässä teollisuudessa.

nessa.

2000-luvulla on muuttoliike Ruotsiin vähentynyt. Vuoden 2003 alussa ruotsinsuomalaisia oli noin 447 000. Näistä oli Suomessa syntyneitä 192 000 ja luku on pysynyt vuosien mittaan suhteellisen vakaana. Vuonna 2000 astui voimaan laki, joka takasi suoma-

laisille oikeuden vähemmistökansalaisuuteen ja vähemmistökieleen. Nykyisin suomalaiset toimivat kaikilla aloilla ja koko maassa.

Kirjoittaja Maija Sjodin

Suomalaiset sotalapset lähtevät jonossa Ruotsiin. Kuva: Museovirasto, Historian kuvakokoelma, Elanto bladet, painaja 1940-1943. HK10000:765.

Tuusniemen Heiskaset vuosisatojen saatossa

Osa 41

Hannu Heiskasen jo vuodesta 2005 jatkunut fiktiivinen jatkokertomus muinaisista Tuusniemen Heiskasista, jossa on kuitenkin ”tottuutta sitteeks”. Tarinassa esiintyvät henkilöt ja paikat ovat pääosin autenttisia ja erinäisiin tutkittuihin lähteisiin perustuvia.

Tapahtui edellisessä jaksossa:

Matti ja Anna-Maria saivat luvan alkaa rakentamaan omaa torppaa syytinkitalonsa Räsälän maille. Talvisaikaan Matti kaatoi metsästä tukeja ja ajeli ne rakennuspaikalle. Ajan tavan mukaan pidettiin talkoot, johon osallistui suuri joukko sukulaisia ja naapureita. Näin työt tulivat tehtyä joutuisasti ja jo viikon kuluttua rakennus oli harjassa. Tämän jälkeen pidettiin harjakaiset, jossa tuleva torpparipariskunta kestitsi talkoolaisia viimeisen päälle.

Torpparin elämän alkuun

Syksyllä 1832 torpan asuinrakennus oli siis saatu lopulta onnellisesti valmiiksi. Nuuka-Matti ja Anna-Maria, Pekka-poikineen muuttivat uuteen kotiinsa tietenkin heti, kuin se vain oli mahdollista. Nyt oltiin ensikertaa tavallaan aivan omissa oloissaan, vaikkei vielä oltukaan virallisia torppareita. Varsinainen torpparihan ei enää asustellut isäntäväen nurkissa, vaan omassa vuokraamassaan mökissä.

- *Nyt sitä o' sanammukkaesesti meilläie hirs niskam piällä*, totesi Nuuka-Matti lyhykäisyydessään vaimolleen.

- *Kyllä o' korree pirtti, sinä se osait lonia hyvät hirret sieltä metästä*, viisasteli Anna-Maria.

- *Sieltäpä o' otim mistä sae ottoo, ja Petterin torppaha tämä o', eehä myö tässä olla ko hyyrillä*, Nuuka-Matti totesi kuivakasti.

Silti arkiset talon askareet kutsuivat vielä pitkän aikaa, ennen kuin varsinainen torpan kontrahti edes tulisi kyseeseen. Syksyllä Räsälässä elonkorjuun jälkeen puolet pelloista jätettiin vuodeksi ”lepäämään” kesannoksi. Toinen puoli, kuluneen vuoden kesantona ollut maa kynnettiin hevospellillä ja kylvettiin

rukiille talvea vasten. Kotieläimille ei erikseen viljelty heinää, vaan kaikki ape tuli kerätä suoniityltä ja peltojen laidoilta talveksi pieleksiin ja aumoihin. Koska ape oli vähäravinteista niin lehmien vuosituotanto oli ainoastaan noin kymmenesosa siitä, mitä nykylehmät tuottavat. Yli puoleen vuoteen ei karja käytännössä lypsänyt juuri mitään.

- *Äet ummoo... ummoo*, ronkui puolitoistavuotias Pekka-poika äidiltään maitoa, joka oli kasvavien lasten tietämää parasta herkkua siihen aikaan.

- *Juohha poeka ummoo, nii kasvat, kohtaha sekkii iloliem loppuu ku talavi tulloo*, kehotti Anna-Maria esikoistaan. Välillä hänen täytyi hommata maitoa salaa Matilta Räsälästä, sillä tämä ei nuukuuksissaan ymmärtänyt että kasvaville lapsille oli juotettava muutakin kuin pelkkää vettä.

Syksyllä Nuuka-Matti jatkoi jo vuosi sitten aloittamaansa rankkaa pellonraivauksurakkaansa. Hän poltti risukkoa ja kiskoi suuria kantoja juurineen maasta kuivamaan kekoihin. Isäntä Petteri komensi Renki-Ollin Nuuka-Matille kaveriksi, kun talon työt vain muuten sallivat. Peltoa valmistuikin syksyn

aikana mukavasti, peräti kaksi tynnyrinalaa. Nuuka-Matti kiirehti pellontekoa, sillä saamalla siementä jo tänä syksynä maahan, olisi seuraavana syksynä saatava sato jo selvää leivänjatketta perheelle. Siemenviljan hän osti Räsälästä, Petteri olisi antanut tietenkin velaksi, mutta Nuuka-Matti maksoi, sillä hän ei halunnut olla kenellekään velkaa, ei edes sukulaismiehelleen.

Raha-asioita Nuuka-Matti räknäilikin tarkkaan eräänä syksyisenä iltana päreen leppäpattavassa valossa, uuden torppansa pöydän ääressä vaimonsa Anna-Marian kanssa.

- *Meillä on nyt rahho kasassa kakssattookaks-kymmentä ruploo. Ens kesänä täytyy rakentoo ometta ja kerväällä voetais jo ostoo parj lehmeä ja lamasta,* hän totesi ylpeänä vaimolleen.

- *Voe ku o' mukavoo, suap maejonnii sitte iha omasta takkoo,* ihasteli vaimoihminen.

- *Suap mitä suap, mutta ee sitä ruveta ite kittoomaa, voeks se pitää nylykyttee ja myyntiim panna,* korjasi Matti.

- *Pittäes vuan kirnum pötikkä sulle jostae hommata.*

- *Niimpä nii, Nuuka-Matti o' nimesä verroene vaekka voessa uittaesj,* totesi Anna-Maria hie-man hymyillen.

Perunoita Nuuka-Matti oli laittanut jo keväällä maahan sen verran, jotta niillä pärjäili jouluun asti. Samoin keväällä ostettu ja kesän talon läävässä lihonut sika toi lihaa ja läskiä perheen muutoin niukkaan ja yksitoikkoiseen ruokapöytään.

- *O' se vuan tuo pottaatti hyrvee särvintä,* ihasteli Nuuka-Matti.

- *Ja kunno muakuopassa säehyykii melekose hyvitaleve ylj.*

- *Toennii sitä pitkää osattiinnii ilima olla. Sieltähä ne Saksammualta palloovat sotilaan murkuloeta aekonnaan tuuva ruahasjvat,* kertoili vaimo perunan tuloa Suomeen ja Savoan.

Talven aikana Nuuka-Matti rakenteli torpassaan monenlaista tarvekalua kotitarpeisiin. Tulevalle hevoselleen hän teki reen ja

risukarhin, sekä aatran ja purilaat. Kotitalou-teen täytyi tehdä puusta monenlaista käyttö-tavaraa: Haarikoita, monenkokoisia tiinuja ja saaveja, sekä pienempiä kiuluja ja puukuppeja. Puulusikoita, taikinahahraimia, huhmareita ja puukulhoja valmistui kuin liukuhihnalta hänen taitavista käsistään. Kirves ja puukko olivat ainoat työvälineet, joilla puhdetöitä tehtiin. Pekka-poika leikki lattialla kissan kanssa isänsä vuoleskelemilla lastuilla, vähäiset olivat leikkikalut siihen aikaan.

- *Voesit tuota Pekallekkii jonniillaesen venneenkuvav vuolasjta,* kehoitteli emäntä pirtissä innokkaana puuhailevaa miestään.

- *Ee tässä jouva leluja veistelemmää, ko ee ies vielä lusikkookaa on jokkaeselle kerinnä tekemää,* Nuuka-Matti vastasi pikaisesti, mutta huomasi pian että onhan ne tarpeet pojallakin.

- *Leikki o' lapsen työ,* totesi Anna-Maria jäpi-koivälle isännälle.

Tekihän Nuuka-Matti puusta yksinkertaisen veneenmallin Pekalle. Laittoi vieläpä puisen mastonkin, jota koristi koivun tuohesta tehty komea purje.

- *Otabha tuosta, sillä ko paenat tuulisella Kallan selekee kaapuntii ni a'vot, muut jiiöp kaavas jälakee,* hän sanoi pojalleen ojentaen vastavalmistuneen puuveneen tälle.

Anna-Maria hymyili onnellisena itseksensä, pikkuhiljaa hän oli saanut Nuuka-Matin tajuamaan, että oli elämässä muitakin arvoja, kuin vain pelkästään ainainen pakkotahtinen työ ja rahan ansainta.

Anna-Maria taas itse harjoitteli räsymattojen kutomista ja lankojen kehräystä Maria-emännän kanssa Räsälässä. Langoista hän kutoi sukkia ja lapasia perheelleen talven tarpeisiin, sekä suurimpana työnään miehelleen lämpöisen villapaidan. Kaikki vaatteethan tehtiin siihen aikaan kotona, valmisvaatteita ei saanut kuin räätäleiltä, ja sellaiseen tuhlaukseen Nuuka-Matti ei olisi unissaankaan suostunut.

Kuopion talvimarkkinoilta Nuuka-Matti hankki tulevalle hevoselleen suitset, kun halvalla sattui saamaan. Tämän lisäksi hankittiin myös kotitalouteen monta tarpeellista talousesinettä, kuten esim. kirkun ja keritsimet. Suolaa täytyi tietenkin hankkia ja joitain kalastustarpeita, sillä hän oli alkanut kalastaa innokkaasti talvikalaa perheen lisäsärpimiksi.

Kevättalvella Nuuka-Matti salvoi hirret uutta navettaansa varten Renki-Ollin kanssa.

- *O' se vaa hyvä ko eevät ou kaekkija mehtiä tiäl-läpäen kaskenneet*, totesi Nuuka-Matti Ollille.
- *Kotjekyllä suap ehtijä jo aejanseivästarpeitakkii kissoen koeriin kanssa.*
- *Joo tiällä sitä ollaannii oltu aena etistyksellisiä sem muarviljelyn subtee*, valisti pitkään talossa ollut Olli-renki.

Toukotöiden jälkeen pidettiin taas talkoot, joihin ei tosin enää otettu mukaan Rähinä-Jaakkoa, jonka lisänimen Miettisen Jaakko oli saanut rähjäävän luonteenlaatunsa myötä. Nyt talkootyönjako ja tarjoiluiden järjestelyt menivätkin jo vanhasta tottumuksesta, kestitkin pystyttiin järjestämään jo omassa pihapiirissä.

Keväällä ostettiin naapuritalosta kaksi nuorta lehmää, kolme lammasta ja sianporras. Ajan tavan mukaan eläimet laidunsivat kesän vapaina lähimetsissä. Iltaisin ja aamuisin lehmät opetettiin käymään lypsillä lehmisavuilla torpan lähettyvillä. Lehmisavut olivat savuttava nuotio, jota pidettiin yllä lypsytapahtumaa häiritsemästä. Kesän aikana molemmat lehmät tuottivatkin yhteensä kymmenisen leiviskää voita, jota Anna-Maria kirkusi uudessa kirkussaan. Suolatun voin kävi ostelemassa paikallinen voisaksa suoraan torpasta. Lampaat pyöriskelivät pihapiirissä ja sika lihoi läävässään syöden kaiken sille heitetyn suuruksen tyytyväisenä röhkien.

- *Eläbbä mää ibtiäesj savvu tikabuttamaa*, komensi Anna-Maria reilua parivuotiasta Pekkaa, tämän toikkaroidessa lehmisavujen lie-

peillä lypsy aikaan.

- *Yhyy...yhyy... tavua männöö tilimät tääte, yhy... Poika parkui tuulen kääntäessä savupatsaan hänen suuntaansa.*

- *Aena se sinnäe värnäke joka paekkaa ihteet tunget. Pysysit kerrannii siinä missä äet käsköö*, torui torpan emäntä pientä vikkelijalkaista poikaansa.

Hevosta Nuuka-Matti ei vielä raatsinut ostaa talvea vasten, sillä hänellä ei vielä ollut tarpeeksi apetta sille tulevan talven varalle. Hänenhän piti edelleen hoitaa talossa rengin ja Anna-Marian piian työt, joten rehunkeruuseen ei riittänyt enää tarpeeksi aikaa. Kesä oli ollut jonkin verran sateinen, joten viljasadosta ei tullut runsainta mahdollista. Silti kuitenkin noin seitsenkertainen kylvettyyn jyvä määrään nähden. Mattia harmitti, kun hänellä ei ollut vielääkään lehmänlantaa omiksi tarpeikseen ajettavaksi pelloille asti. Syksyllä hän kävi sitten jauhattamassa myös omia jyviä myllyllä, samalla reissulla kuin hoiti myös Räsälän jyvien jauhatuksen.

Oli ruhtinaallista syödä oman tuvan pöydän ääressä itse viljellyistä jyvistä jauhatuista jauhoista leivottua leipää ja syödä oman pottaattimaan antimia. Loppusyksystä lahdattiin myös sika, josta saatiin maukkaita paisteja ja patoja talviseen ruokapöytään sekä vingunsiivua niin kastikkeisiin kuin kalakukkoihin. Viljasta tehtiin usein myös puuroja ja vellejä, ruokatalous oli yleensäkin melko yksinkertaista ja -toikkoista siihen aikaan. Perunat ja ruisleipä olivat perusruokaa, joilla täytettiin mahaa. Pannurieskaakin tehtiin silloin tällöin ja keväällä poikivan lehmän tuottamasta terminaidosta tehtiin suussa sulavaa uunijuustoa. Siitä piti etenkin perheen pienin, kaksi ja puolivuotias Pekka-poika.

- *Otabha moskula uunjuustoo, nii kasvat*, sanoi Anna-Maria toprakalle pikkupojalleen.

- *On te uunjuutto vaa hyrvee. Kyllä te äet ottaa ja kelkii*, tokaisi Pekka-poika herkkua suuhunsa lupikoidessaan.

Samoihin aikoihin Anna-Maria huomasi olevansa jälleen siunatussa tilassa ja mainitsi asiasta talon emännälle.

- *Oha tuo ukkoesj ies yösyvämmenä ehtinnä sentään kotonaan pistäätymmää*, vaekka nii kaaheesti siellä palstallaa möyryä, totesi Räsälän Maria-emäntä hänelle hymyssä suin.

- *Kyllä se meijän Matti ossoo ja kerkä*, hän matki huvittuneena lapseltaan kuulemaansa tokaisua.

Mitenhän mahtaa Heiskas Matin ja Anna-Marin perheen elämä tästä eteenpäin lutiutuvan. Siitä voit lukea lisää seuraavassa numerossa.

MURRESANOJEN SELVENNÖKSIÄ:

Lonia	valikoida
Olla hyyryllä	asua vuokralla
Pottaatti	peruna
Särvin	ruoka
Aejanseivästarpeet	aidanseipäät
Moskula	lapsi, jälkeläinen
Värnäke	itkeskelevä pikkulapsi

Nuuka-Matin torppa. Kuva: Museovirasto, Kansatieteen kuvakokoelma KK7936:66

Heiskasten sukuseuran kesämatka Riikaan 20.-23.7.2023

Sukuseuramme toteutti jälleen, tosin eri-näisten rajoitusten vuoksi viiden vuoden tau-on jälkeen, kesämatkan ulkomaille. Tällä ker-taa kohteena on Latvian pääkaupunki Riika, joka on myös Baltian suurin kaupunki.

Matkan valmistelu alkoi hallituksessa jo sydäntalvella ja suurimman vastuun siitä kan-toi matkatoimikunnan vetäjä Tapani Pakari-nen. Vastuullisena matkanjärjestäjänä toimi vanha tuttumme Kantamatkat ja matkan hin-takin saatiin painettua kohtalaisen edulliseksi.

Mainittakoon, että tämä ei ollut suinkaan ensimmäinen sukuseuramme Latviaan järjes-tämä matka. Vuonna 2004 kävi nimittäin 15 innokasta retkeläistä samanoloisella matkalla ja osin samoilla paikoillakin. Kyseisestä mat-kasta voi lukea kuvauksen Heiskasten suku-seuran 50-vuotisjuhlakirjasta sivulta 146.

1. matkapäivä torstai 20.7.2023

Kantamatkojen bussi starttasi Piekssämäel-tä klo 9.45 ja kyytiin pääsi matkan varrella Varkaudesta, Mikkelistä sekä Lahdesta. Kul-jettajanamme toimi Janna Kantanen, joka oli jo kokenut Riian kävijä. Tällä kertaa matkalla oli myös muutamia muita kuin sukuseuralai-sia, ja meidän tulimme aivan mainiosti toi-meen keskenämme. Helsinkiin saavuttaessa bussissa oli yhteensä noin 20 henkilöä, loput seurueesta olivat tulleet suoraan satamaan.

Laivaan nousu uudesta Länsiterminalista sujui mutkattomasti ja nopeasti, kuten myös laivamatka Tallink My Starilla. Viron mante-reelle saavuttuamme siirryimme oman bussin kyydissä Tallinnan satama-alueen vieressä sijaitsevaan hotelliimme, Hestia hotel Euro-pan.

Matkapäivän lopuksi oli järjestetty en-nakkovarauksiin perustuva yhteisruokailu

Näköala hotelli Europan parvekkeelta

Bussi valmiina matkalle. Kuvat: Tuija Haubia.

Kochi Aidad -ravintolassa. Kuvat: Tuija Haubia.

Kochi Aidad-ravintolassa, jonne oli lyhyt kävelymatka hotelliltamme. Viehättävässä miljöössä herkulliselle illalliselle osallistui 26:sta ryhmän jäsenestä 18 henkilöä. Loput viettivät iltaa omin nokkinensa, mm. vanhaa kaupunkia tutkaillen.

2. matkapäivä perjantai 21.7.2023

Hyvin nukutun yön ja yllällisen hotelliaamiaisen jälkeen pakkasimme tavaramme bussiin ja jatkoimme matkaa kohti Latviaa. Rajan tuntumassa pidimme jaloittelu- ja kahvitauon. Bussimatkan aikana mukanaolijoille markkinoitiin sukuseuran myyntituotteita, ja niitä saatiinkin kaupaksi merkittävä määrä. Tuotteita myytiin nettisivujen ja mukana olleen tuoreimman Heiskaset-lehden avulla. Myyntivalttina oli matkalla mukana oleva pakettillinen Heiskaset-kasseja, jollaista monet matkalaiset jo olivat ihastellen silmäilleet Tui-

jan olalla. Kassin sai saman tien mukaansa, kirjat ja muut tuotteet lähetettiin tilaajille tuotevastaava Paulan toimesta matkan jälkeen.

Riikaan ja hotellillemme (Tallink Riga) saavuimme aikataulun mukaisesti alkuiltapäivästä. Majoittuminen sujui varhaisesta saapumisestamme huolimatta mallikkaasti.

Klo 15 aloitimme kaupunkiin tutustumisen kiertoajelulla bussilla, minkä jälkeen jalkauduimme vanhaan kaupunkiin. Oppaanamme toimi ammattitaitoinen ja hyvää suomea puhuva Maria. Saimme kuulla mielenkiintoisia tarinoita maan historiasta, kulttuurista ja rakennuksista. Oppaan avulla huomiomme sai moni asia, jota itsekseen liikkuva turisti tuskin osaisi ajatellakaan.

Uuden kaupungin puolelta mieleen jäivät kauniit Jugend-rakennukset ja puistot, Zeppelin-halleissa ja niiden yhteydessä oleva valtava keskustori sekä tietenkin upea

Vapauden muistomerkki. Kuva: Tuija Haubia.

Värikkään historian omaava Pyhän Johanneksen kirkko on myös sekoitus eri aikakausien arkkitehtonisia elementtejä. Kuva: Tuija Haubia.

Kristuksen syntymän katedraali ja vapauden muistomerkki. Vaikuttava ilmestys on myös 21 kerroksinen Radisson Blue -hotelli, jonka kattoterassi upeine näköaloineen on suosittu turistikohde.

Vapauden muistomerkki kunnioittaa Latvian vapaussodassa (1918-1920) kaatuneita. Muistomerkki on pystytetty vuonna 1935. Se on myös itsenäisyyden ja kansallisen ylpeyden symboli.

Vanhan kaupungin puolella vietimme runsaasti aikaa ja kiertelimme ainakin lähes kaikki kuuluisat nähtävyydet. Kirkkoja alueella on useita, ja opas kiinnitti huomiomme muun muassa eri aikakausien rakennustyylihin. Rakentaminen on kestänyt vuosisatoja ja välillä rakennuksia on osittain tuhoutunutkin. Lopputuloksena on eri tyyliuunnista koostuvia rakennuksia, kuuluisimpana niistä Tuomiokirkko.

Kuinka moni Riian kävijä on huomannut, että pala vanhan kaupungin muuria on vielä olemassa? Se on naamioitu tyylikkäästi muiden rakennusten joukkoon.

Bremenin soittoniekat on Grimmin satuun perustuva patsas, jonka Bremen lahjoitti ystävyyskaupunkiinsa Riikaan vuonna 1990. Sadussa aasi, koira, kissa ja kukko eivät enää ole hyödyllisiä omistajilleen ja omistajat suunnittelevatkin niiden tappamista. Eläimet pääsevät pakoon ja päättävät lähteä Breмениin muusikoiksi. Maria-oppaamme kertoi, että patsaalla voidaan nähdä useita merkitäyksiä. Lisäksi uskomuksen mukaan ihminen voi esittää niin monta toivetta, kuinka monen eläimen turpaan/kuonoon ylettää koskemaan. Mustapäiden killan, erikoisen naimattomien ulkomaisten kauppiaiden veljeskunnan, rakennuttama upea Mustapäiden talo on kaupungin kuvatuimpia kohteita. Alkuperäinen talo valmistui jo 1334, mutta se tuhoutui II maailmansodassa. Vuonna 1999 talo jälleenrakennettiin. Nykyään rakennuksessa järjestetään mm. juhlia ja konsertteja.

Tuija saa esittää kaksi toivomusta. Kuva: Tuija Hanbia.

Matkamme ainoa sadekuuro osui kohdalle tässä kohteessa. Heiskaset-sateenvarjo olisi ollut oivallinen varuste, kuului Jimiltä hyvä ehdotus seuraavaksi myyntiartikkeliksi.

Nähtävää oli todella paljon, yhdellä kertaa koettavaksi jopa lievästi ähkyksi asti, eikä jokaisesta upeasta kohteesta tullut otettua valokuvia. Opastukseen sisältyivät tietenkin myös muun muassa kuuluisa kolmen veljeksien talo sekä kauppiain talo kertomuksineen.

Mutta kävelykierroksemme ei Marian mukaan olisi ollut mitään ilman kissataloa. Niinpä lopuksi saimme nähdä vielä tämän kuuluisan rakennuksen ja kuulla siihen liittyvän tarinan. Sen mukaan talon omistaja oli varakas liikemies, jota erinäisistä syistä ei kuitenkaan hyväksytty kauppiaskiltaan. Suivaantunut mies pystytti torneihin kissapatsaat, joiden takamukset osoittivat killan suuntaan.

Pitkä mukulakivillä kävely tuntui varmasti yhden, jos toisenkin jaloissa, ja kierroksen jälkeen bussi vei halukkaat takaisin hotellille. Ilta oli vapaata ohjelmaa. Matkalaiset viettivät sitä kuka mitenkin, esimerkiksi ruokailemalla. Suurin vaikeus oli valita paras paikka kymmenien hyvältä näyttävien terrassien ja ravintoloitten joukosta.

3. matkapäivä lauantai 22.7.2023

Syötyämme maukkaan ja monipuolisen aamiaisen hotellissamme, läksimme kymmenen maissa bussilla Riikan eteläpuolella sijaitsevaan mielenkiintoiseen rantakaupunkiin Jurmalaan Riianlahden rannalle. Jurmala on pitkinie hiekkarantoinen ja puutaloineen suosittu matkailukohde ja siellä asuu kaikkiaan noin 50 000 henkeä.

Itämeren Rivieraksikin kutsuttu kaupunki

Mustapäiden talo sateessa. Kuva: Tuija Haubia.

Maria-opas kertoo lennokkaasti tämän värikkään talon tarinaa. Hän myös kehottaa huomioimaan, kuinka useiden rakennusten sisäänkäyntejä vartioivat erilaiset veistokset ja patsaat eläimistä, hirviöistä tai vahvoista iebistä. Kuva: Tuija Haubia.

koostuu itse asiassa pitkin rantaa sijaitsevista pienten kylien ketjusta, jotka ovat alun perin olleet kalastajakylä. Jurmala on jo 1800-luvulta asti ollut tunnettu kylpylöistään ja hoitolaitoksistaan. Kemerin suoalueelta tulevaa rikkipitoista vettä käytetään siellä terveellisenä kylpyvetenä. Myös muta-, hiekka-, ym. hoitoja annetaan kaupungin lukuisissa kylpylöissä.

Pääasiallisin tutustumiskohteemme Jurmalassa olivat kuitenkin suomalaisten Jääkärien muistomerkit. Asiaan aiemmin perehtymättömille tiedoksi, että Jääkäripataljoona 27, virallisesti Kuninkaallinen preussilainen jääkäripataljoona 27, oli Saksan armeijassa vuosina 1915-18 toiminut yksikkö, joka koostui suurimmaksi osaksi suomalaisista jääkäriliikkeen vapaaehtoisista. Mainittakoon, että jääkäripataljoonassa palveli kaksi myöhemmällä sotilasurallaan hyvin menestynyttä Heiskasta. Toinen oli viimeisenä jääkärinä

puolustusvoimia palvellut jalkaväenkenraali Kaarlo ”Kylmä-Kalle” Heiskanen, joka toimi puolustusvoimain komentajana vuosina 1953-59. Toinen oli Jääkärikenraalimajuri Juho Henrik Heiskanen, joka käytti Saksassa peitenimeä Heissman.

Aikarajoitteen vuoksi pystyimme tällä kertaa tutustumaan ainoastaan Riianlahden maisemiin. Ajettuamme Jurmalasta maantietä 128 pitkin luoteeseen kohti Talsia, Enguren kunnan Klapkalnciemsin kylän lähellä on tienviitta, jossa on ruskealla pohjalla valkoinen teksti: Somu jegeru kauju vieta 1916.gada. Kyseisessä viitassa on historiallisesta muistomerkistä kertova sinivalkoinen kyltti.

Viitta ohjaa polulle, joka vie mäntymetsän halki muutaman sadan metrin päähän meren rannalle. Sieltä avautuu komea näköala vaalean hiekan reunustamalle Riianlahdelle. Rantatörmällä on Suomesta Salpalinjalta tuotu muistokivi, jossa lukee latviaksi ja suomeksi

Kissapatsaat on sittemmin aseteltu undelleen.

Paikallisia herkkuja. Kuvat: Tuija Haubia.

teksti: Suomen jääkärit taistelivat 1. maailmasodan aikana tällä itärintaman pohjoisimmalla osalla elokuusta joulukuuhun 1916. Muistokiven on pystyttänyt Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistys 12. syyskuuta 1997 ja siihen on kiinnitetty Ellinor Ivalon suunnittelema jääkärikunniamerkki.

Maastossa oli edelleen havaittavissa yli sata vuotta vanhoja kaivantoja, juoksuhautoja ja korsunpohjia.

Läheisellä hautausmaalla on valkoisten pylväiden ja ankkurikettinkien reunustama muistomerkki, jossa on viiden Klapkalnciemsin haudatun jääkärin nimet. Teksti kertoo sekä latviaksi että suomeksi: Suomen vapauden puolesta olemme täällä kaatuneet. Nimien alla on teksti: Parempi hauta vieraassa kuin orjuus omassa maassa. Muistopaaden päällä on jääkärikunniamerkki.

Vain kummulle vievät portaat ovat jäljellä kuvanveistäjä, jääkärikapteeni Lauri Leppäsen tekemästä alkuperäisestä muistomerkistä, joka paljastettiin 6. syyskuuta 1929. Latvian neuvostomiehityksen ajalla vuonna 1953

muistomerkki tuhottiin ja sen jalusta siirrettiin läheisen Tukumsiin Leninin patsaan jalistaksi.

Taivassalon graniitista valmistetun muistomerkkin uudelleen paljastamistilaisuudessa 28. toukokuuta 2004 juhlapuheen piti puolustusvoimain komentaja Gustav Hägglund.

Muistelimme oppaamme kanssa kyseisiä ankeita aikoja Euroopan historiassa ja Hannu Heiskanen kertoi tarkemmin edellä mainittujen Heiskasjääkäreiden toimista Latviasa. Kyseisellä paikalla otimme matkalaisista myös yhteiskuvan.

Mielenkiintoisen historiallisen vierailun päätteeksi palasimme Riikaan ja jätimme osan matkalaisista hotellillemme. Osa taas suuntasi bussilla tutustumaan ja ruokailemaan matkailunähtävyytenäkin toimivaan ravintola Lidoon. Lido on latvialainen ravintolaketju, joka on tunnettu siitä, että asiakkaat saavat itse kasata annokset buffet-tyyppisesti ja maksavat annoksen painon mukaan kassalle. Lidolla on myös oma panimo, jossa se tuottaa muutamaa erityyppistä olutta. Ruoka

Tervetuloa Jūrmalaan. Satoja kaupungin hyttypyhäitä oli koristeltu kuvan mukaisilla kukkalaitteilla. Kuva: Hannu Heiskanen.

oli erittäin maukasta ja kohtuullisen hintaista.

Itse ravintolan ympäristö koostuu koko perheelle suunnattuun vapaa-ajantarjontaan. On tivolia, kotieläimiä ja komeita suihkulähteitä, jotka tanssivat musiikin tahdissa. Varsinkin lapsiperheet tuntuivat olleen edustettuina runsaslukuisesti paikalla.

Paluumatkalla Lidosta osa porukasta suuntasi Hotelli Radisson Blu Latvijan näköalatasanteelle, josta avautuivat mahtavat näkymät kaupungin alueelle. Loppupäivä olikin

sitten omatoimista tekemistä. Hotellimme sijaitsi hyvällä paikalla suuren Origo ostoskeskuksen välittömässä läheisyydessä.

Kuva näköalaparvekkeelta vanhan kaupungin suuntaan. Etualalla Ortodoksinen katedraali ja vasemmalla puistokadun päässä Vapauden patsas.

Illalla hotellin ravintolassa tarjoiltiin yhteinen juhlaillallinen, jonka ruoka sisältyi matkan hintaan. Ruoka oli maittavaa ja tunnelma käsinkosketeltavan miellyttävä. Keräsimme

Ylemmässä kuvassa Jääkärien muistomerkki ja alemmassa vanhoja Jääkäreiden tekemiä kaivantoja Riianlahden rantatörmällä. Kuvat: Hannu Heiskanen.

tilaisuudessa kolehdin mainiolle oppaalemme Marialle ja arvoimme seuran kasseja. Lisäksi keskusteltiin seuran tulevista ja tapahtumista ja matkoista. Saatiinkin hallituksen tietoon monta uutta mukavaa kohdetta.

4. matkapäivä sunnuntai 23.7.2023

Varhaisaamiaisen jälkeen matka kohti Viroa ja Tallinnaa alkoi hotellin edestä klo 8.30. Matkalla pysähdyimme vielä rajakaupoille

ostoksille ja tauolle. Laivamme Tallink Mega Star läksi Tallinnasta Helsinkiin klo 16.30 ja muutaman tunnin päästä olimmekin jo kotimaan kamaralla. Heti Helsinkiin saapumisen jälkeen bussimatkalaiset jatkoivat kotimatkaa Savon suuntaan ja olivat lähtöpysäkillä myöhään illalla.

Lopuksi:

Kaiken kaikkiaan matka sujui erittäin

Yhteiskuva matkalaisista Jääkärimuistomerkillä Riianlabdella. Kuvat: Hannu Heiskanen.

jouhevasti ja tunnelma oli koko ajan erittäin lämminhenkinen ja turvallisen oloinen. Seura kiittää kaikkia mukana olijoita ja matkan järjestelyihin osallistuneita tästä ikimuistoisesta kokemuksesta. Kuten jo matkan aikana monen suulla todettiin: Tätä on saatava lisää.

Niinpä seura aikoo vastaisuudessaakin järjestää vastaavanlaisia matkoja jäsenilleen.

Kirjoittajat: Matkanjohtaja Hannu Heiskanen ja matkaemäntä Tuija Hauhia

Kuva näköalaparvekkeelta vanhan kaupungin suuntaan. Etualalla Ortodoksinen katedraali ja vasemmalla puistokadun päässä Vapauden patsas. Kuva: Hannu Heiskanen.

Heiskaset 25 vuotta sitten

Vuonna 1997 ilmestyi kolme Heiskaset-lehden numeroa, joista tässä on otteita numeroista 2 ja 3. Kyseiset avuisit olivat ulkoasultaan toki vaatimattomia nykylehtiimme verrattuna, mutta silti ne välittivät niin sanallista, kuin kuvallistakin tietoa jäsenistöllemme. Tällöinhän ei ollut vielä kotisivuja, eikä Facebook ryhmiä käytettävissä.

Heiskaset

Numerosta kolme alkaen lehden ulkoasu ja mm. logo muuttuivat. Lehden jutut oli kirjoitettu samalla fontilla ja kirjaisinkoolla. Näin luettavuus parani ja lukukokemus muodostui harmoniseksi. Myös lehden logo muuttui samalla ”oikeaksi” Heiskaset logoksi.

Vuosikokous pidettiin 19.4.1997 Suomalaisella Klubilla Helsingissä.

Seuramme 37. kokoukseen oli saapunut runsaslukuisesti Heiskasia peräti 65 henkilöä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Pauli Heiskanen Keravalta. Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokouksessa julkistettiin vuoden Heiskanen.

Sinikka Perkolle luovutettiin pöytäviiri, joka hänelle oli myönnetty jo Kuopion kokouksessa 1990.

Vuoden ensimmäisessä lehdessä mainostettu seuran vuosikokous pidettiin Helsingissä Suomalaisella Klubilla huhtikuussa. Tällöin vaihtui seuran puheenjohtaja Mauno Heiskasen jäädessä syrjään ja Markku Heiskasen aloitettua seuran ruorimiehenä. Alla olevassa tekstissä mainituksi vuoden Heiskaseksi valittiin maanviljelijä Olavi Heiskanen Porosalmelta.

HEISKASET LEPPÄVIRRALLA

Heiskaset-kirja julkistettiin 8.8.1997 Hotelli Vesileppiksessä Leppävirralla. Seuramme puheenjohtaja Markku Heiskanen luovutti 850-sivuisen noin 11 000 Heiskasta käsittävän teoksen Sukuseurojen Keskusliitolle. Kirjan vastaanotto liiton puheenjohtaja Reijo Nummela.

Kuvassa puheenjohtaja Markku Heiskanen luovuttaa sukukirjan Reijo Nummelalle. Kirjan kokoaja Kaija Heiskanen seuraa taustalta.

Varsinaisesti aineistoa kirjaa varten alettiin kerätä jo seuran perustamisvuodesta 1960 alkaen. Seurassamme voimakkaasti vaikuttanut veljes-sarja Juhani, Pentti ja Kyösti Heiskanen loivat vankan perustan suku-arkistolle.

Pitkään odotettu ja hartaudella kasattu mestariteos Heiskaset-sukukirja julkistettiin Valta-kunnallisilla kotiseutupäivillä Leppävirralla 8.8.1997. Kirja oli niin haluttu, että sen ensimmäinen 300 kappaleen painos oli loppuunmyyty jo ennen joulua.

Professori Kari Suomalaiselle lahjoitettiin Heiskaset-sukukirja. Kirjan sivulla 35 on Karin piirros "Kylmä-Kallen mietelmiä".

Kylmä-Kalle viittaa kenraali K.A. Heiskaseen.

Merkkipäiviä

75 VUOTTA

Voitto Heiskanen synt. 28.10.1948

85 VUOTTA

Kaija Kähäri synt. 1.9.1938

Timo Heiskanen synt. 4.9.1938

Tauno Heiskanen synt. 16.10.1938

Sukuseura onnittelee lämpimästi kaikkia merkkipäiväänsä viettäneitä ja viettäviä!

In memoriam

Marjatta Heiskanen o.s. Kiiskinen
s. 14.2.1931 Pielisjärvi
k. 26.5.2023 Kuopio
Tuusniemen sukuhaara

Valtakunnallinen yrittäjäpalkinto 2023

Järvisydän Oy:lle

Järvisydän on Etelä-Savossa sijaitseva luksushotelli- ja kylpyläkeskus, jonka yrittäjänä toimii Markus Heiskanen. Järvisydän on nykyään Itä-Suomen suurin matkailualan yritys, majoituspaikkoja on 550. Markus Heiskasen vanhemmat aloittivat toiminnan 1980 rakentamalla alueelle ensimmäiset mökit. Vuonna 2015 rakennettiin ympärivuotisen toiminnan aloittanut Elämyshotelli ja vuonna 2017 Järvikylpylä. Uusin vaihe kokonaisuudessa on Kurun hotelli-alueen liittäminen Järvisydämeen. Yritys vaikuttaa positiivisesti koko alueella: kehittämisessä on mukana 30 yritystä ja 163 yritystä toimittaa Järvisydämelle palveluja ja tuotteita.

Sukuseura onnittelee Järvisydäntä merkittävästä tunnustuksesta yrittäjätoiminnassa!

Heiskasten sukuseura

Heiskasten sukuseura on perustettu vuonna 1960 ja kuuluu maamme vanhimpiin sukuseuroihin. Sukuseuran tarkoituksena on selvittää Heiskasten suvun ja sen eri sukuhaarojen vaihteita ja historiaa, vaalia niihin liittyviä perinteitä ja edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta suvun jäsenten keskuudessa sekä tehdä sukuseura- ja sukututkimustyötä tunnetuksi ja muutenkin edistää kotiseututyötä. Sukuseura järjestää sukkokokouksia ja retkiä, suorittaa ja tukee sukututkimusta, kerää ja arkistoi sukua koskevaa tietoutta sekä jakaa tutkimus- ja perinnetietoa tämän lehden ja muiden julkaisujen avulla.

Sukuseuran varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä jokainen 15 vuotta täyttänyt henkilö, joka isän tai äidin puolelta on sukuun kuuluva tai tämän puoliso. Kannatusjäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, joka haluaa tukea seuran tarkoitusta ja toimintaa.

Muistathan maksaa Heiskasten sukuseuran jäsenmaksun!

Jos et ole saanut laskua, tarkista myös roskapostikansiosi - lasku on saattanut päätyä sinne.

Joulunviettoa Lehtimäen tuvassa, Kuva: Tyyne Aho, 1919. Museovirasto, Historian kuvakokoelma, J. H. Aho:n kokoelma. HK7886:199.

Heiskasten Sukuseura ry:n hallitus 2022-23

Hannu Heiskanen

0500 267 422

hannu.h.heiskanen@kesko.fi

Puheenjohtaja, Sukututkimusvastaava

Perttu Kähäri

040 774 8794

perttu.kahari@aalto.fi

Varapuheenjohtaja, Päätoimittaja,

Kotisivuvastaava

Maija Sjödin

+46703418548

lassemaija83@gmail.com

Sihteeri

Tuija Hauhia

044 5050 167

tuiha.hauhia@sudet.fi

Taloudenhoitaja

Paula Erama-Kuosmanen

040 415 7018

paula.eramakuosmanen@gmail.com

Myynti- ja tuotevastaava, huomionosoitukset

Liisa Heiskanen

040 709 1345

liisasiil@gmail.com

Somevastaava, Sukutapahtumavastaava

Tapani Pakarinen

0400 316 615

tapanijou.pakarinen@gmail.com

Markkinointi- ja hankintavastaava,

Sukumatkavastaava

Orvokki Weckström

050 300 1602

orvokki.weckstrom@suomi24.fi

Perinnetietovastaava

Voitto Heiskanen

040 594 1486

Jäsenasiat: heiskaset.sukuseura@gmail.com

Jäsenrekisterinhoitaja,

Kirjasto- ja arkistovastaava

Heiskasten sukuseuran pankkitili on muuttunut!

**Uusi tilinumero on: Osuuspankki FI74 5172 0220 3005 53,
SWIFT: OKOYFIHH**

Seuran kotisivut <http://heiskasten.sukuseura.fi>

HEISKAS-LUKEMISTA TALVEKSI!

Nämä kirjat kuuluvat jokaisen Heiskasen kirjahyllyyn!

**NYT KUMMATKIN
YHTEISHINTAAN 25 €
+ KAUPAN PÄÄLLE
HEISKASTEN SUKUSEURAN
50 VUOTTA -TEOS!**

TILAA HELPOSTI! Myyntivastaava Paula Erama-Kuosmanen 040-415 7018 / paula.eramakuosmanen@gmail.com. Tilaukset toimitetaan postitse, hintoihin lisätään postikulut ja mahdolliset pakkauskulut. Toimitusaika 2-14 päivää.

MUISTA SUKULAISTASI SUKULAHJALLA!

Heiskasten Sukuseuran 60 vuotta - uusi historiikki nyt saatavilla

Historiikki täydentää Heiskasten Sukuseura 50 vuotta -teosta tuoden siihen mukanaan sukuseuran tapahtumat 2010-luvulla.

HINTA 9 €.

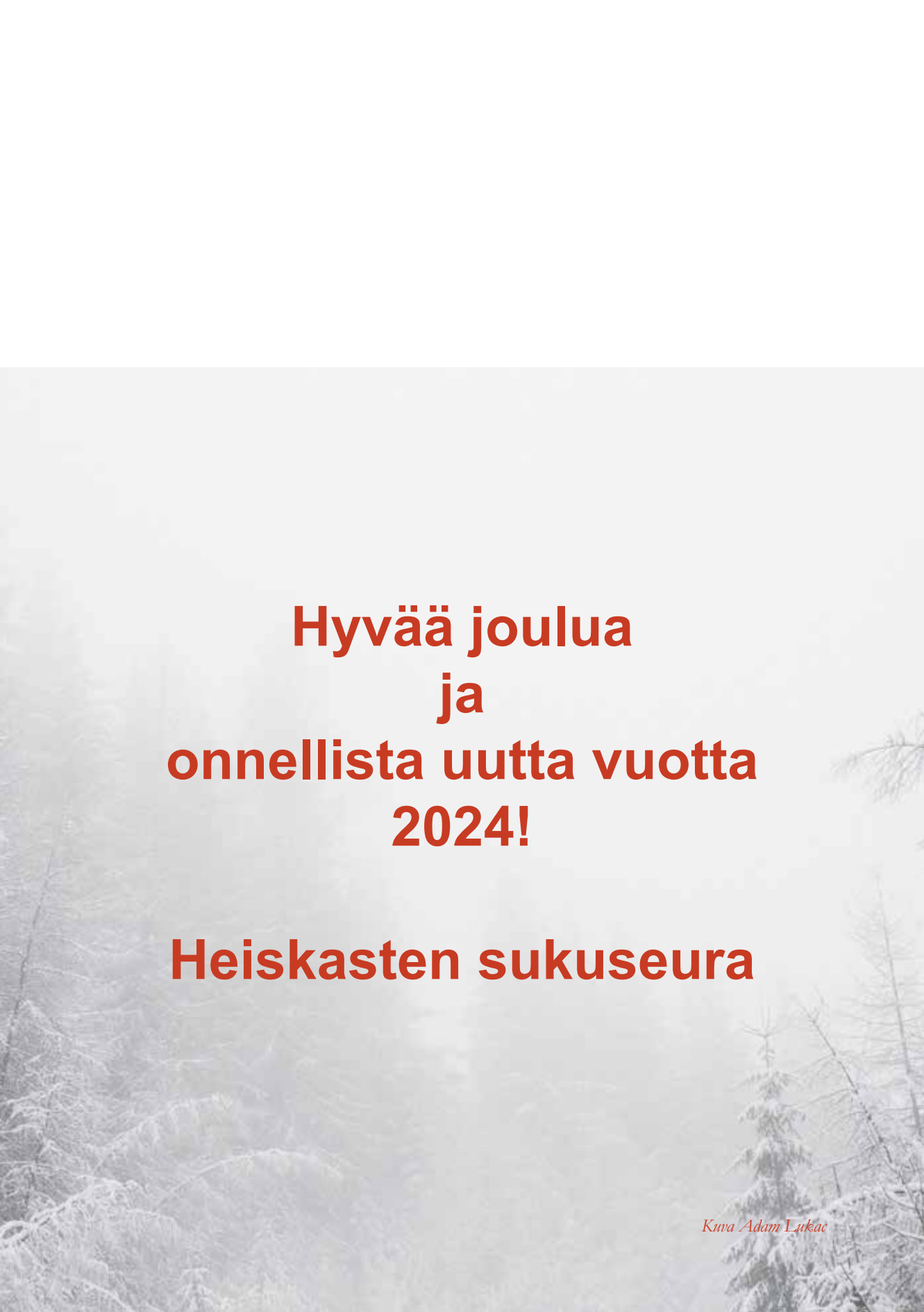

Sukuunsa suopetäjä, tekijäänsä tervaskanto

Uusi kirja tuo Heiskaset yhteen yhdistämällä DNA-tutkimuksen tulokset aiempaan sukututkimukseen.

HINTA 19 €.

Ostamalla sukutuotteita tuet Heiskasten sukuseuran työtä!

**Hyvää joulua
ja
onnellista uutta vuotta
2024!**

Heiskasten sukuseura

Kuva Adam Lukac